

Prof. Mieczysław Nierojewski (1899–1956)

W tym roku mija 50 lat od śmierci prof. *Mieczysława Nierojewskiego*.

Mieczysław Nierojewski urodził się 1 stycznia 1899 r. w Żbikowie k/Warszawy jako syn pracownika kolejowego. Maturę zdawał w Rosji, w Kałudze nad Oka, dokąd ewakuowano Gimnazjum Warszawskie w 1915 r. w wyniku naporu wojsk niemieckich.

W 1918 roku wraca do kraju i wstępuje na Wydział Mechaniczny Politechniki Warszawskiej. Wkrótce przerywa studia i zaciąga się do II Pułku Ułanów. W latach 1919-1920 brał udział w walkach na frontach z bolszewikami. Politechnikę ukończył w 1928 r. uzyskując dyplom inżyniera mechanika. Po studiach był asystentem w Katedrze Mechaniki Teoretycznej. W 1929 roku pracę zawodową kontynuował w dziedzinie ogrzewnictwa i wentylacji w prywatnych przedsiębiorstwach, m.in. w znanej firmie „Drzewiecki i Jeziorański”.

W latach 1932-1936 prowadził samodzielną działalność zawodową jako inżynier ogrzewnik. W latach 1937-1945 był współwłaścicielem biura instalacyjno-technicznego pn. „Zarzecki i Nierojewski – Inżynierowie” z filiami we Lwowie i Brześciu. Firma ta posiadała licencje do wykonywania ogrzewań przez promieniowanie, znanych w Europie systemów: Cristal, Van Dooren, E. N. B. i Deriaz.

M. Nierojewski wiele czasu poświęcał pracy społecznej. Był współzałożycielem Koła Ogrzewników przy Stowarzyszeniu Techników Polskich w Warszawie (1931), gdzie jako przewodniczący Zarządu prowadził dział odczytowy, występując również często jako prelegent.

W 1935 i 1936 r. brał udział w międzynarodowych zjazdach ogrzewników w Berlinie. Na Kongresie w Paryżu (1937) przedstawił referat pt. „O stanie polskiego ogrzewnictwa”. Był współorganizatorem historycznego już I Zjazdu Ogrzewników Polskich, który odbył się w Warszawie w 1936 r. Wygłosił tam referat pt. „Sprawa zorganizowania technicznych sił ogrzewczych”. Na Zjeździe tym był autorem wniosków dotyczących konieczności powołania instytutu badań techniki ciepłej i ogrzewnictwa oraz potrzeby utworzenia przy Politechnice Warszawskiej Katedry Ogrzewnictwa.

W latach 1945-1949 prowadził własne biuro projektowo-konstrukcyjne łącząc projektowanie z wykonawstwem. M. in. opracował projekt ogrzewania i wentylacji kompleksu gmachów PKPG przy URM oraz Sejmu, za co w 1947 r. został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi. Równolegle prowadził wykłady na temat ogrzewania i wietrzenia na Wydziale Inżynierii Lądowej oraz Mechanicznym Politechniki Warszawskiej. Współpracę nawiązał również z Wydziałem Architektury PW.

W 1949 r. otrzymał nominację na profesora nadzwyczajnego. Był to pierwszy w Polsce tytuł profesorski z zakresu ogrzewnictwa i wentylacji.

Był jednym z organizatorów Oddziału Budownictwa Sanitarnego przy Wydziale Inżynierii Lądowej, przekształconego w 1950 r. w Wydział Inżynierii Sanitarnej. Wykłady, ćwiczenia oraz prace projektowe

objęły ogrzewnictwo, wentylację, klimatyzację, suszarnictwo, wymianę ciepła oraz specjalne urządzenia przemysłowe. Pod jego kierownictwem powstała specjalność urządzenia ciepłone i zdrowotne Wydziału Inżynierii Sanitarnej.

Profesor *M. Nierojewski* – jako wiceprzewodniczący Sekcji Techniki Sanitarnej Komitetu Inżynierii Lądowej Polskiej Akademii Nauk oraz członek Rady Naukowej Instytutu Techniki Budownictwa był współautorem 5-letniego programu studiów dla specjalności urządzenia ciepłone i zdrowotne.

W Polskim Komitecie Normalizacyjnym przewodniczył Komisji Ogrzewnictwa i Wentylacji, kierując zespołem opracowującym normy. W 1947 r. opracował mapę podziału Polski na strefy klimatyczne wg najniższych temperatur obliczeniowych. Wiele troski poświęcał wychowaniu młodych kadr. Był promotorem pracy doktorskiej dr *Stefana Kołodziejczyka*: „O własnościach cieplno-fizycznych gazobetonów w świetle pomiarów”.

M. Nierojewski położył duże zasługi w dziedzinie piśmiennictwa technicznego. Do 1939 roku był członkiem Komitetu Redakcyjnego „Technika Ciepła”, publikując w nim własne artykuły naukowo-techniczne. Po wojnie publikował w czasopiśmie „Materiały Budowlane” oraz „Gaz, Woda i Technika Sanitarna”. Był także członkiem Rady Redakcyjnej Wydawnictwa „Budownictwo i Architektura”. Opiniował książki i prace naukowe z dziedziny ogrzewnictwa i wentylacji. Zapoczątkował prace nad historią ogrzewnictwa w Polsce oraz opracowaniem pt. „Biografia retrospektywna polskiego ogrzewnictwa 1769-1955”.

Profesor *Mieczysław Nierojewski*, mimo że od Jego śmierci mija 50 lat, do dzisiaj zachował się w pamięci wielu ludzi. Prof. *Witold Wasilewski*, który uważa się za Jego wychowanka, pisał u niego pracę magisterską, a następnie był kilka lat asystentem w utworzonej przez niego Katedrze, tak mówi o Profesorze: „Miał zdecydowane zdanie i poglądy. Zachowywał wyraźny dystans wobec studentów.

Zdarzało się, że współpracowników swych zapraszał okazjnie na towarzyskie spotkania, co było zawsze niespodzianką. Cieszył się wielkim szacunkiem i autorytetem wśród naukowców z całego kraju. Był bardzo wymagający, wszystkie Jego polecenia wykonywane były bez dyskusji.

Ożenił się w 1931 roku z *Zofią Luksemburg* z d. *Skorupka*. Ich córka *Monika Nierojewska-Charkowska* poszła w ślady Ojca i ukończyła w 1958 roku Wydział Inżynierii Sanitarnej Politechniki Warszawskiej – specjalność Ogrzewnictwo i Wentylacja. W 1976 roku uzyskała tytuł doktora nauk technicznych na Wydziale Architektury PW. Jej dwie córki – *Anna* i *Beata*, zgodnie z tradycją rodzinną ukończyły Wydział Politechniki Warszawskiej utworzony przez ich dziadka.

A więc trzy pokolenia: ojciec, córka i wnuczki w jednym inżynierskim zawodzie. To nie zdarza się często, by specjalność zawodowa przekazywana była z pokolenia na pokolenie

Opracował R. P.